N°. 257. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f [illegible] in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 30 EN MAANDAG 31 OCTOBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 27sten October 1853, nº. 86, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot burgemeester der gemeente [illegible] te benoemen *J. Spattins* jr.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

De belanghebbenden worden herinnerd aan de bepalingen van art. 9 der wet van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* nº. 44), volgens welke het genot der regten, door de naturalisatie verkregen, aanvangt zoodra de wet, waarbij zij is verleend, van verbindende kracht is geworden en de genaturaliseerde aan het bestuur zijner woonplaats de geregistreerde brieven van naturalisatie vertoond, en de verklaring afgelegd heeft, dat hij de naturalisatie aanneemt, en verder dat de naturalisatie vervalt, indien de aanneming niet heeft plaats gehad binnen zes maanden, volgende op den 20sten dag na de dagteekening van het *Staatsblad*, waarin de wet is geplaatst.

's Gravenhage, den 1sten December 1852.

De Minister van Justitie,
STRENS.

De Minister van Justitie, brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat bij de wet van den [illegible] Augustus 1853 (*Staatsblad* [illegible]) op nieuw geopend is voor den tijd van drie maanden, de termijn ter vervulling der formaliteiten voorgeschreven bij de 1ste alinea van art. 9 der wet van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* nº. 44), voor zoodanige tot heden genaturaliseerden, aan wie brieven van naturalisatie zijn uitgereikt, doch die verzuimd hebben binnen zes maanden de geregistreerde brieven aan het bestuur hunner woonplaats te vertoonen met verklaring, dat zij de naturalisatie aannemen, en wier naturalisatie dienvolgens was vervallen.

De Minister brengt verder ter hunner kennisse dat de op nieuw opengestelde termijn van drie maanden, binnen welke het begaan verzuim kan worden hersteld, aanvang neemt van den dag der afkondiging der eerstgenoemde wet en mitsdien van af den 7den September 1853.

's Gravenhage, den 8sten September 1853.

De Minister voornoemd,
D. DONKER CURTIUS.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 29sten October* 1853.

Wij zijn door het Departement van Kolonien in de gelegenheid gesteld tot het mededeelen van het navolgende

OVERZIGT *van den Handel en de Scheepvaart te* Macassar *over het jaar* 1852.

INVOER.

De geheele invoer te *Macassar* heeft bedragen:

aan koopmanschappen voor	f 5,529,707	
» specien en geldswaardig papier	144,324	
		f 5,674,031

De invoer heeft bestaan in voortbrengselen:

van Europa, Amerika en de Kaap de Goede Hoop	f 2,651,160	
» China en Siam	139,657	
» Manilla en Bengalen	391,357	
» den Oosterschen Archipel	2,347,533	
aan specien en geldswaardig papier	144,324	
		f 5,674,031

De invoer heeft plaats gehad van de volgende landen, als:

van Europa	voor f	427,665	
» Java en Madura	»	2,386,975	
» Riouw en Singapore	»	1,102,462	
» Molukkos en Timor	»	485,091	
» Borneo	»	222,621	
» China	»	33,020	
» Nieuw-Holland	»	77,683	
» Balie	»	296,762	
» Sumbawa	»	172,746	
Celebes, voor plaatsen gelegen onder het ressort van Macassar		445,711	
» plaatsen buiten het ressort		23,295	
			f 5,674,431

De invoer van muntspecien heeft plaats gehad van de volgende landen, als:

van Java en Madura	voor f	45,150	
» Singapore en Riouw	»	55,926	
» Molukkos en Timor	»	15,000	
» Borneo	»	7,600	
» Sumbawa	»	210	
» Plaatsen gelegen onder het ressort van Macassar		19,520	

Waarvan f 37,320 aan koperen munt.

De invoer van recepissen heeft plaats gehad:

van de Molukkos	voor	19,418	
» plaatsen onder het ressort van Macassar		1,500	
			f 144,324

De voortbrengselen van Europa, Amerika en de Kaap de Goede Hoop hebben bestaan in:

[illegible]	f 20,348
[illegible]	[illegible]
» (koper-)	1,078
Garen in soorten	398,887
Galon (goud- en zilver-)	1,800
Glaswerk	6,134
Horologien	4,120
Koper en dito werk	5,039
Kramerijen	17,745
Lood 412 pikols	5,[illegible]
Laken en wollen stoffen	17,310
Lijnwaden en katoenen goederen	1,765,089
Meubelen	17,600
Modewaren	3,096
Provisien	44,023
Reukwerk en zeep	1,135
Rijtuigen, leder en dito werk	3,380
Scheepsbehoeften	19,163
Schrijfbehoeften	17,447
Steenkolen 840 tonnen	15,800
Verwwaren	15,392
Wapenen en ammunitie	68,503
Wijn en andere dranken	25,148
IJzer, staal en dito werk	126,224
Zeildoek	10,700
Zijden goederen en fluweel	2,683
Zakken (goenie-)	3,500
Zink 3730 bladen	9.100
Diverse	5,883
	f 2,651,160

Die van China en Siam in:

Aardew. en porselein	f 40,479
Eetwaren	7,742
Glaswerk	2,372
Houtwerk	1,155
Koperwerk f 8,400 pitics	16,505
Kramerijen	10,381
Medicijnen	1,295
Offerpapier	1,490
Payongs	7,355
Pannen (stalen)	2,136
Schrijfbehoeften	651
Tabak 96 pikols	3,955
Thee	4,110
Verw 20 vs.	200
Vuurwerk	1,892
IJzer en dito werk	4,200
Zijde (ruwe)	30,902
Diverse	2,887
	f 139,657

Transporteren . f 2,790,817

Per transport f 2,790,817

Die van Manilla en Bengalen in:

Amfioen 1531 3/4 kisten	f 322,300
[illegible]	58,907
[illegible]	10,150
	f 391,357

Die van den Oosterschen Archipel in:

Aardewerk	f 7,356
Agar-agar 1,071 pikols	4,138
Anijs	3,309
Arak	17,685
Blik en dito werk	790
Edele gesteenten	2,200
Eetwaren	42,948
Gambier [illegible] pikols	[illegible]18,505
Garens [illegible] pikols	729
Goud (stof-) 320 thails	12,800
Gutta-percha [illegible] pikols	50,630
Haaivinnen 15 pikols	525
Hars (damar) 90 pikols 43 kisten	[illegible],070
Hout (sandel- en wortel-) 2,024 pikols	32,370
Houtwerk	26,695
Huiden 620 pikols	7,003
Ivoor 2 86/100 pikol	944
Katoen (ruwe) 4,138 pik.	34,479
Koffij 22,[illegible]/100 pikol	630,407
Koperwerk	26,453
Kramerijen	9,121
Lederwerk	1,050
Lijnwaden	66,620
Matwerk	6,211
Medicijnen	6,524
Naturalien	920
Olie (klapper- en katjang-) 1,372 pikols	33,005
Olie (kaijoe-poetie) 440 fl.	880
Olieteiten en reukwerk	1,704
Paarlemoer 2,068 pikols	[illegible]
Rijst 55,480 pikols	[illegible],075
Rotting [illegible] pikols	119,541
Schildpad 67 [illegible]/100 pikol	111,061
Specerijen	52,383
Suiker (in soorten) 1,238 64/100 pikols	23,997
Tabak [illegible] pikols	54,108
Talk 77 pikols	1,666
Tripang 6,056 [illegible] pikol	322,777
Vee	[illegible],036
Verwwaren	[illegible],383
Vogelnestjes 38 29/100 pik.	35,070
Was 1293 89/100 pikol	[illegible],309
IJzer en dito werk	[illegible],074
Diverse	3,485
	f 2,347,533

Tot. koopmanschappen f 5,529,707

De invoer heeft plaats gehad:

onder Nederlandsche en diverse Aziatische vlaggen	voor	f 4,120,171
» Engelsche vlag	»	818,478
» Fransche »	»	88,740
» Hamburger »	»	339,760
» Bremer »	»	133,120
» Pruissische »	»	160,418
» Portugesche »	»	13,346
Totaal.		f 5,674,031

De invoer van specien alleen heeft plaats gehad:

onder Nederlandsche vlag	voor	f 90,398
» Engelsche »	»	35,926
» Baliesche »	»	18,000
Totaal.		f 144,324

Te Macassar zijn aangekomen:	Vaartuig.	Lasten.
Europeesch getuigde	166	15,197
Inlandsch »	867	4,708
Totaal	1,033	19,905

Daarvan zijn aangekomen:

onder Nederlandsche en diverse Aziatische vlaggen	130	11,248½
» Engelsche	27	2,469
» Fransche	3	669½
» Hamburger	2	302
» Bremer	2	398
» Pruissische	1	150
» Portugesche	1	60
Inlandsche vaartuigen onder Nederlandsche en diverse Aziatische vlaggen	867	4,708
Totaal	1,033	19,905

Daarvan zijn aangekomen:

van Nederland	3	877
» Amerika	2	693
» de Kaap de Goede Hoop	1	102
» Java en Madura	45	6,039
» Riouw en Singapore	40	1,841½
» Borneo	69	2,121
» Molukkos en Timor	69	2,306½
» Nieuw Holland	32	558
» Balie	65	2,416½
» Sumbawa	123	1,010½
» de Sandwichs-eilanden	1	64
» plaatsen onder het ressort van Macassar	562	1,681½
» » buiten » » »	21	194½
Totaal	1,033	19,905

UITVOER.

De geheele uitvoer te Macassar heeft bedragen:

aan koopmanschappen	f 3,645,159	
» specien en geldswaardig papier	279,420	
		f 3,924,579

De uitvoer heeft bestaan in voortbrengselen:

van Europa, Amerika en de Kaap de Goede Hoop	voor f	997,148	
» China en Siam	»	62,820	
» Manilla en Bengalen	»	209,068	
» den Oosterschen Archipel	»	2,376,123	
aan specien en geldswaardig papier	»	279,420	
			f 3,924,579

De uitvoer heeft plaats gehad naar de volgende landen, als:

naar Frankrijk	voor f	276,038	
» Java en Madura	»	908,753	
» Riouw en Singapore	»	514,304	
» Borneo	»	185,941	
» Molukkos en Timor	»	355,238	
» Balie	»	265,500	
» Sumbawa	»	149,699	
» China	»	761,784	
» plaatsen gelegen onder het ressort van Macassar	»	428,233	
» idem buiten idem	»	79,089	
			f 3,924,579

De uitvoer van muntspecien heeft plaats gehad naar de volgende landen, als:

naar Java en Madura	voor f	40,492
» Riouw en Singapore	»	49,220
» Molukkos en Timor	»	19,300
» Borneo	»	22,710
» Balie	»	4,350
» Sumbawa	»	16,910
» plaatsen gelegen onder het ressort van Macassar	»	84,528
» idem buiten idem	»	2,800

Waarvan f 111,968 aan koperen munt.

De uitvoer van recepissen heeft plaats gehad naar:

Java en Madura	voor	33,510
Balie	»	5,000
		f 279,420

De voortbrengselen van Europa, Amerika en de Kaap de Goede Hoop hebben bestaan in:

Aardewerk en porselein.	f 20,363
Draad (goud-)	6,340
Idem (koper-)	8,365
Garens in soorten.	129,671
Glaswerk	2,830
Koper en dito werk	5,018
Kramerijen	15,005
Kruid en wapenen	48,108
Laken en wollen stoffen	8,583
Lijnwaden en katoenen goederen	613,645
Lood 189 11/100 pikols	4,074
Provisien.	6,157
Reukwerk en zeep	1,946
Schrijfbehoeften	3,370
Touwwerk	1,025
Tin en dito werk	817
Verwwaren	950
Wijn andere dranken	25,900
IJzer en dito werk	67,468
Zink, 1108 bladen	20,950
Zijden goederen	1,044
Diverse	5,519
	f 997,148

Die van China en Siam in:

Aardewerk en porselein.	f 26,134
Duiten (pitis)	5,862
Eetwaren	805
Kramerijen	7,480
Papier (offer-)	[illegible]
Pannen (stalen).	2,996
Payongs	2,163
Thee	769
Verwwaren 82 45/100 pik.	2,540
Vuurwerk	872
Zijden stoffen	9,482
Diverse	849
	f 62,820

Die van Manilla en Bengalen in:

Amfioen 87 21/40 kn.	f 202,664
Ivoor 5½ pik.	2,550
Lijnwaden	2,379
Sigaren	1,475
	f 209,068
Transporteren	f 1,269,036

Per transport	f 1,269,036

Die van den Oosterschen Archipel in:

Aardewerk	f 1,512
Agar-agar 3504 pik.	14,405
Arak en anijsdrank	5,425
Edele gesteenten	10,780
Eetwaren	20,795
Gambier 2767 pik.	46,947
Garens 7 20/100 pik.	1,524
Goud- en dito werk	8,166
Goud (stof-).	2,512
Gutta percha 942½ pik.	44,684
Haaivinnen 109 25/100 pik.	5,719
Hout (sandel-) 2380 pik.	48,562
Hout (wortel-) 67½ pik.	1,847
Hout in soorten 640 45/100 pik.	11,047
Houtwerk	1,610
Huiden 907 pik.	6,551
Ivoor 7 17/100 pik.	3,118
Kramerijen	2,185
Koffij 17995 pik.	489,346
Koper- en dito werk	8,064
Katoen (ruwe) 2024 pik.	18,580
Lijnwaden	73,794
Medicijnen	8,195
Matwerk.	1,687
Olie (in soorten)	5,924
Paarden	15,170
Paarlemoer 2096 pik.	124,579
Reukwerk	1,233
Rotting 31,604 pik.	144,568
Rijst 686 koyangs.	101,382
Specerijen	50,625
Talk 25 pik.	510
Schildpad 155½ pik	276,139
Tabak 815½ pik.	16,305
Suiker 320 pik.	6,543
Touwwerk	910
Tripang 9489 pik.	560,661
Verwwaren	12,357
Vogelnestjes in soorten 400 pik	34,602
Was 1648 pik.	172,789
IJzerwerk	6,412
Zout 174 koyangs.	4,359
Diverse	8,500
	f 2,376,123
Tot. koopmanschappen	f 3,645,159

De uitvoer heeft plaats gehad:

onder Nederlandsche en diverse Aziatische vlaggen	voor	f [illegible]
» Engelsche vlag		[illegible]
» Fransche »		276,040
» Hamburger »		167,593
» Bremer »		18,550
» Pruissische »		56,385
» Portugesche »		7,910
Totaal.		f 3,924,579

De uitvoer van specien heeft plaats gehad:

onder Nederlandsche vlag.	f 230,950
» Engelsche »	48,470
Totaal.	f 279,420

Van Macassar zijn vertrokken:	Vaartuig.	Lasten.
Europeesch getuigde	164	15,249½
Inlandsch id.	1,033	5,482½
te zamen.	1,197	20,732

Daarvan zijn vertrokken:

onder Nederl. en diverse Aziatische vlaggen.	128	11,320½
» Engelsche vlag	28	2,574
» Fransche »	2	445
» Hamburger »	2	302
» Bremer »	2	398
» Pruissische »	1	130
» Portugesche »	1	60
Inlandsche vaartuigen onder Nederlandsche en diverse Aziatische vlaggen	1,033	5,482½
te zamen.	1,197	20,732

Daarvan zijn vertrokken:

naar Frankrijk	2	446
» Java en Madura	42	5,435
» Riouw en Singapore.	39	1,684½
» Borneo	73	2,769½
» Molukkos en Timor	131	2,427
» China en Macao	10	1,621
» Nieuw-Holland.	30	892½
» Balie	99	2,996
» Sumbawa	138	1,141
» Plaatsen onder het ressort van Macassar	611	1,878½
» » buiten » » »	22	192
te zamen.	1,197	20,732

Heden zijn bij ons *Javasche Couranten*, tot den 7den September jl. loopende, ontvangen.

Bij resolutie van den 27sten Augustus jl., is door den Gouverneur-Generaal goedgevonden te verklaren:

eerstelijk: dat alle onbevoegde personen, eenigen tak der geneeskunde, hoe ook genaamd, uitoefenende onder de Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, zullen verbeuren eene boete van vijf en twintig tot honderd gulden, met confiscatie hunner geneesmiddelen; dat zij, voor de tweede maal achterhaald wordende, het dubbele daarvan zullen betalen; en dat zij bij de derde overtreding zullen worden gestraft met gevangenis van niet meer dan acht dagen;

ten tweede: dat degenen, die eenen anderen tak van geneeskunst oefenen, of op eenige andere wijze de geneeskundige practijk exerceren, dan waartoe zij, volgens den inhoud der wet, geregtigd zijn, zullen verbeuren, voor de eerste maal vijf en twintig gulden, bij de tweede maal vijftig gulden, terwijl zij voor de derde maal, door intrekking van hunne acte van toelating, voor eenen, naar de omstandigheden, door den regter te bepalen tijd, van niet korter dan zes weken en niet langer dan een jaar, zullen worden gestraft.

Voorts waren door den Gouverneur-Generaal nog de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 24sten Augustus.*)

bij het civiel departement:

ontzet de in de uitoefening zijner betrekking geschorste zoutverkoop-pakhuismeester te Kedirie J. G. van Velzen, uit die betrekking;

bevorderd tot opziener der 1ste klasse van den waterstaat en 's lands gebouwen, E. V. J. Waersegers, thans opziener der 2de klasse, met bepaling, dat hij te Padang werkzaam zal blijven;

bij het militair departement:

bevorderd, bij het materieel der artillerie, tot luitenant-kolonel, directeur van den artillerie-constructiewinkel te Sourabaija, C. G. von Dentzsch, thans majoor, directeur van dien constructiewinkel;

(*Javasche Courant van den 27sten Augustus.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, C. Treurniet, gewezen posthouder te Tanara (Bantam), laatstelijk ambtenaar op wachtgeld;

bij het militair departement.

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de adjunct-intendant der militaire administratie A. P. Molenaar;

benoemd, tot adjudant bij het 1ste bataillon infanterie, de 1ste luitenant E. R. Goteling, van het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling;

overgeplaatst: bij het garnizoen te Indramaijoe, de officier van gezondheid der 2de klasse H. Verschoor, thans te Amboina;

bij het garnizoens-hospitaal te Amboina, de officier van gezondheid der 2de klasse J. J. B. Spoelstra, thans te Banda;

bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Sumanap, de officier van gezondheid der 2de klasse A. H. Thepass, thans te Soerabaija;

bij de geneeskundige dienst te Palembang, de officier van gezondheid der 3de klasse H. Bloch, thans te Indramaijoe;

bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Larentoeka, de officier van gezondheid der 3de klasse H. A. Jahn, thans te Klatten;

geplaatst: bij het garnizoens-hospitaal te Banda, de apotheker der 3de klasse M. J. C. Hellendoorn;

bij het hospitaal te Padang, de apotheker der 3de klasse A. E. de Ridder;

bij het scheikundig laboratorium te Batavia, de apotheker der 3de klasse G. van Zalm;

Zijn onlangs uit Nederland aangekomen;

(*Javasche Courant van den 31sten Augustus.*)

bij het civiel departement:

benoemd, tot ingenieur van de 3de klasse bij den waterstaat en 's lands civile werken, A. M. van Deinse, thans ter beschikking van den eerstaanwezenden ingenieur te Samarang;

bij het militair departement:

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie L. de Nerée;

op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de magazijnmeester van het militair kleedingmagazijn te Padang, L. de Scheemaker;

benoemd: tot lid van de directie van het verhoogd militair pensioenfonds, de kolonel der infanterie, kommandant der 1ste militaire afdeeling, J. W. D. Kobold;

tot onderdirecteur der genie in de 2de militaire afdeeling, de majoor der genie F. L. Maurenbrecher;

tot adjoint bij den generalen staf, de betaalmeester der 1ste klasse G. P. Jonxis, met bepaling dat hij bij zijn corps zal worden gevoerd à la suite;

tijdelijk overgeplaatst bij de genie, de kapitein van het 7de bataillon infanterie R. F. de Seijff, onder bepaling dat hij aldaar de plaats van een 2den luitenant der genie zal innemen, en hij bij het wapen der infanterie zal worden gevoerd à la suite;

(*Javasche Courant van den 3den September.*)

bij het civiel departement:

gepensioneerd de eervol uit 's lands dienst ontslagen hoofdingenieur van den waterstaat en 's lands gebouwen J. Tromp;

benoemd: tot substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang, mr. Th. Schuurman Jhz., thans 1ste substituut-griffier bij het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie;

tot notaris te Amboina, F. J. E. Neuman, bij besluit van 22 April 1853, n°. 5, benoemd tot pakhuismeester aldaar; onder aanteekening, dat beide betrekkingen gelijktijdig door hem zullen worden bekleed;

tot secretaris, tevens boekhouder, bij het vendu-departement te Sourabaija, F. W. Ries, thans 2de commies op het residentie-kantoor aldaar;

bevorderd tot controleurs der 2de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures: C. P. W. A. van Spall en K. W. F. Valck Palm, thans controleurs der 3de klasse;

bij het militair departement:

benoemd tot magazijnmeester der artillerie van de 1ste klasse, met den rang van kapitein, de 1ste luitenant-magazijnmeester der 2de klasse J. P. Huijser.

(*Javasche Courant van den 7den September.*)

bij het civiel departement:

ontheven, P. H. Bodeman, van de verdere vervulling der betrekking van ontvanger der inkomende en uitgaande regten en van vendumeester te Banjermassing (Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo);

benoemd: tot ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Banjermassing, J. W. A. Abbink, thans ambulante ondercommies der 1ste klasse bij de recherche te Batavia;

tot vendumeester te Banjermassing, de secretaris der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo W. C. Happé;

gesteld ter beschikking van den resident van Palembang, J. C. baron van Eck, ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk commies te Pontianak, en belast geweest met het civile gezag te Soekadana (Wester-afdeeling van Borneo).

Volgens eene opgave, voorkomende in de *Javasche Courant* van den 27sten Augustus jl., was gedurende de maand Julij 1853 aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen f 713,238:102.

De opbrengst over de zeven eerste maanden van dit jaar bedroeg . . . . f 3,708,763:72

Hieronder waren echter begrepen:

aan regten op gouvernements-producten . . . . f 634,649:100

aan terugbetaalde regten. 63,685: 39

,698,335:19

Zuivere opbrengst . f 3,010,428:53

Over de zeven eerste maanden van 1853 is minder ontvangen dan over dien tijd in 1851 . . . . f 548,406: 56

en minder dan in 1852. . . . . 478,030:112½

— Als een vervolg op de in haar nommer van den 27sten Julij jl. (zie *Staats-courant* van den 30sten September jl.) voorkomende bijzonderheden omtrent de bewegingen der troepen in de onrustige districten van Benkoelen, deelt de *Javasche Courant* in haar nommer van den 24sten Augustus jl. het volgende mede:

» Den 14den Julij vertrok de adsistent-resident met de troepen naar de Liema Boeah Badah en Oeloe Ngalam, en kwam den volgenden dag te Aijer Priohan aan; — den 16den werd de reis over Batoe Radja naar Madjaparing voortgezet. — Daar waren al de hoofden der Liema Boeah Badah vergaderd. Zij verklaarden dat, hoewel eenigen hunner den hoofd-oproerling radhen Penatap Alam, in hunne doessons ontvangen hadden, zulks alleen was geschied uit vrees van bij eene weigering overvallen, vermoord, of naar de Moessie vervoerd te worden; — dat zij echter, overtuigd van de onmiddellijke bescherming van het gouvernement, plegtig beloofden hem en zijne aanhangers niet meer te zullen ontvangen, maar bepaaldelijk te verdrijven, wanneer hij zich andermaal mogt vertoonen.

Den volgenden dag trok men naar Lonjoek, alwaar de adsistent-resident door de hoofden en de bevolking, zoomede door een 300tal menschen uit de naburige doessons, benevens den depattie Kamala van de doesson Toemboehan verwelkomd werd, terwijl hem een karbouw en rijst ten dienste der militairen en koelies werden aangeboden. Zekere depattie Matjan en radja Bintang, beiden verdacht van niet vreemd aan de onrust geweest te zijn, kwamen den adsistent-resident om vergiffenis smeeken; deze werd hun verleend, nadat zij beloofd hadden zich voortaan als rustige ingezetenen te zullen gedragen en met het bestuur tot verdrijving van kwalijkgezinde personen ten allen tijde te zullen medewerken.

Den 18den over Talang Tingie naar Loeboe-Boir vertrokken, alwaar de ontvangst mede niets te wenschen overliet, werd de reis den 19den over Loeboe-Lagan, Lonjoek en doesson Pandan voortgezet tot Toemboehan; — daar kon de ontvangst mede feestelijk genoemd worden. De depattie Kamala was er tegenwoordig. Op de vraag, waarom hij op den 25sten Junij zich niet in zijne doesson had bevonden om den adsistent-resident te ontvangen en de belangen van zijne doesson te bespreken, erkende hij die te hebben verlaten uit vrees van, even als de depattie van Arang Sapat en anderen, te worden opgevat en naar Benkoelen vervoerd; doch hij vroeg vergiffenis, zoo hij verkeerd gehandeld had. Na hem onder het oog te hebben gebragt, dat het niet regtvaardig zou geweest zijn hem, die zich aan geen verzet tegen het wettig gezag of aan medepligtigheid met de onruststokers had schuldig gemaakt, met de schuldigen gelijk te stellen, werd hij, ernstig, vermaand op het bestuur te vertrouwen, en hem daarna vergiffenis geschonken, die met blijkbare erkentelijkheid werd aangenomen. Dienzelfden dag kwamen de oudsten der doessons Arang Sapat en Napal Djongoer, benevens de vrouwen en kinderen van de gevangen genomen depattie van Arang Sapat, uit naam der geheele bevolking vergiffenis vragen, met betuiging hunne straf verdiend te hebben, doch dat alleen radja Penatap Alam als oorzaak van het kwaad moest worden beschouwd, en verzoekende hunne doessons op de oude plaats weder te mogen opbouwen.

Hoewel zij schuldig waren aan verzet, vermeende de adsistent-resident hun de gevraagde vergiffenis te moeten verleenen, en schonk die onder verpligting dat een zestal personen uit de oudsten der doesson Arang Sapat zou gekozen worden, om naar Benkoelen te komen en getuigen te zijn van de verpligtingen, die door den adsistent-resident aan den depattie van Arang Sapat zou worden opgelegd. De bevolking werd een jaar vrijgesteld van de peper-aanplanting, ten einde de doessons weder te kunnen opbouwen, mits zij de bestaande nog niet geheel vervallen tuinen in orde bragt en onderhield.

Den 21sten ving de terugreis naar Benkoelen aan; te Aijer Priohan overnachtende, ontving men het berigt dat de onruststoker radhen Penatap Alem gedood was met vijf of zes zijner aanhangers, in een gevecht tegen zekeren Iman Mertela (een zendeling van den adsistent-resident), met tien volgelingen, van geweer en lans voorzien,

Den 24sten te Benkoelen terugkomende, bevestigde zich het berigt van den dood van Penatap Alem, daar een hoofd en regter hand waren aangebragt, wier identiteit bewezen werd, en die, tot afschrik van anderen, met gepast opschrift in eene kooi werden ten toon gesteld.

Wijders bleek het ook, dat die Penatap Alam geen ander was dan een in 1841 tot kettingarbeid en bannissement veroordeeld persoon, genaamd Soerat, wiens strafplaats te Benkoelen was aangewezen, en die van daar in October 1846 was ontvlugt.

De rust te Benkoelen was volgens deze berigten geheel hersteld, en alles tot de vorige orde teruggekeerd."

De *Javasche Courant* van den 31sten Augustus jl. behelst ter dezer zake nog het volgende:

„Ten vervolge der in ons nommer van 24 Augustus vervatte mededeelingen betrekkelijk de gebeurtenissen te Benkoelen, kunnen wij nog melden, dat door de oudsten der doessoen Arang Sapat voldaan is aan de voorwaarde, waarop de adsistent-resident vergiffenis voor hen en voor den gevangen genomen depattie had toegezegd, om namelijk een zestal personen uit de oudsten te verkiezen, die met den kalippa depattie Intan naar Benkoelen zouden komen, ten einde getuigen te zijn van de verpligting, die den depattie van Arang Sapat zou worden opgelegd.

Na plegtig beloofd te hebben om voortaan geene onruststokers in zijne doessoen toe te laten, en tot instandhouding der rust naar best vermogen mede te werken, is de depattie van Arang Sapat, met zijnen in der tijd gevangen genomen jongeren broeder, op vrije voeten gesteld.

Eenige dagen daarna kwamen mede te Benkoelen de oudsten der doessoens Lamban en Kaijoe Harang vergiffenis smeeken, zoowel voor de geheele bevolking als voor de gevangene depatties dier doessoens en voor Bandariepan.

De overtuiging die de adsistent-resident verkregen had, dat sommige hoofden en de bevolking minder uit kwaad opzet dan wel uit vrees, verkeerd gehandeld hadden, deed hem besluiten ook aan dien wensch gehoor te geven, en na eene ernstige toespraak werden ook deze gevangenen ontslagen; echter niet dan nadat het verzoek daartoe ook door hen persoonlijk was gedaan en zij plegtig verzekerd hadden zich in het vervolg goed te zullen gedragen."

— Men leest in de *Javasche Courant* van den 27sten Augustus de volgende mededeeling:

„In vroeger jaren is, zoowel door den chef over de geneeskundige dienst, als door de officieren van gezondheid, herhaaldelijk doch vruchteloos beproefd om de vaccine over te brengen op koeijen, ten einde de stof op Java, die gedurende 40 jaren onder de bevolking van het eene individu op het andere onafgebroken voortgeplant en zeer verbasterd was, te verbeteren.

Ook de in 1846 uit Nederland, Frankrijk, Pruissen en Britsch Indie met de over-landmail ontvangen koepokstof bleef zonder gevolg; en hoogst gelukkig mogt men zich achten toen het in 1847 gelukte, van de lympha, door de goede zorg van dr. Eisinger uit Weenen aangebragt, zich eene genuine-koepok in al hare zuiverheid te zien ontwikkelen; zij werd vervolgens op geheel Java, de buitenbezittingen, Japan en Balie overgebragt. Deze was echter door de onverschilligheid van vele vaccinateurs, in 1851 op verscheidene plaatsen weder verbasterd. Dien ten gevolge werd aan den hoofdinspecteur der vaccine opgedragen om de overplanting op koeijen, in verschillende streken van Java, en vooral in het gebergte, te herhalen.

Na vele vergeefsche proeven is er eene geslaagd, en wel te Magettan, residentie Madioen. De hoofdinspecteur heeft zelf den goeden uitslag gezien en roemt zeer den ijver en de volhardende zorg, daarbij door den vaccinateur Souro di Kromo te Magettan aan den dag gelegd.

Volgens berigt van den plaatselijken geneesheer te Madioen is de van de koe afkomstige stof, met het schoonste gevolg, op Javaansche kinderen overgeplant.

Aan de inlandschen vaccinateur Souro di Kromo is door de regering, als een blijk harer tevredenheid over zijn ijver en goede zorg, eene geldelijke belooning toegekend."

— Dezelfde courant bevat nog het volgende:

„Reeds sedert eenige jaren was de aandacht der regering gevestigd op de gebreken welke bestonden in het stelsel van opsluiting der tot kruiwagen- en gevangenisstraffen veroordeelde militairen, beneden den rang van officier.

Een voornaam gebrek was, dat al die veroordeelden, hetzij zij wegens zware vergrijpen tot infamerende straffen, dan wel wegens mindere overtredingen slechts tot detentie veroordeeld waren, eene gelijke behandeling op het fort *Erfprins* ondervonden, zoodat eerstgenoemden te gunstig behandeld werden, in vergelijking van de anderen.

Het natuurlijk gevolg hiervan was, dat de eerste categorie dier gevangenen (gemeenlijk gecondemneerden genoemd), de andere, onder den naam van gedetineerden van hen onderscheiden, bederf; dat het begrip van boetedoening onder hen volstrekt niet gevonden werd, en dat velen integendeel gaarne het goede leven op het fort voortzetten, en om hiertoe te geraken, nieuwe misdaden begingen.

Ten einde hierin eene gewenschte verandering tot stand te brengen nam de regering een tweeledigen maatregel.

Omtrent de eerste categorie werd, in overleg met het opperbestuur in Nederland, bepaald, dat wanneer het vonnis van veroordeeling zelf, ten aanzien van het ondergaan der opgelegde straf, geene bepalingen behelst, ten gevolge waarvan de straf in Nederlandsch Indie moet worden ondergaan, de blanke militairen, welke tot kruiwagen- of tuchthuisstraf veroordeeld zijn, bij voorkomende gelegenheden, met daartoe geschikte oorlogschepen, naar Nederland zullen worden opgezonden, ten einde daar te lande met de veroordeelde militairen hunne straf te ondergaan.

Voor de tweede categorie zijn, met betrekkelijk geringe kosten, localen ingerigt in de vesting Willem I. Volgens een onlangs daarvoor vastgesteld reglement, dragen deze den naam van militair huis van arrest.

Voor al de gevangenen aldaar zijn bezigheden bepaald. Inzonderheid zullen zij aan nuttige ambachten werkzaam gehouden worden.

Voor het oogenblik zijn de werkplaatsen bepaald tot eene schoenmakerij en eene kleermakerij; zij worden naar gelang van het aantal gevangenen en de behoeften van het leger, uitgebreid en vermeerderd.

Het door de gevangenen te verdienen arbeidsloon wordt hun, na goedkeuring van het geleverde werk, voor de helft uitbetaald, terwijl de andere helft hun wordt te goed geschreven, en in 's lands kas blijft berusten, tot het ontslag der regthebbenden uit de gevangenis."

— In de *Javasche Courant* van den 24sten Augustus jl. leest men:

„De *Singapore Straits Times* van den 16den Augustus berigt dat kapitein Rhodo eene gevaarlijke droogte heeft ontdekt in de straat van Riouw, nabij de Kleine-Pans-droogte, op welke zijn schip gestooten en aanmerkelijke schade bekomen heeft.

Dit berigt wordt bevestigd door kapitein Kemish, die met de *Java*, op zijne reis van den 16den Julij van Singapore, op deze droogte gestooten heeft. De *Java* rondde de Kleine Pan op $1/4$ Engelsche mijl, stuurde daarna regt naar de Westpunt van Bintang, waardoor Groot Pan op eene Engelsche mijl vrijgeloopen werd. Niettemin stootte het schip in volle stoomvaart, terwijl op dat oogenblik de peilingen waren als volgt: Poelo Nongsee in elkander met het noordeinde van Battam; de berg van Bintang O. t. Z. $1/2$ Zuid; de baak op het noordelijk einde van de Groote Pan Z. O. t. O. $3/4$ O. Dit brengt de droogte regtstreeks tusschen de zuidelijke einden van de beide Pans, en juist op een derde van den afstand tusschen de Kleine-Pans-droogte, zoo als door kapitein Rhodo is opgegeven. Kapitein Kemish zegt dat daarop onlangs eene kleine baak geplaatst is, als ook dat aan de buitenzijde van sommige op de Groote-Pans-droogte geplaatste bakens afzonderlijk en gevaarlijke droogе plekken zijn."

— De *Javasche Courant* van den 24sten Augustus jl. geeft den stand der agio ter hoofdplaatsen van Java, op den 1sten dier maand, als volgt op:

		BATAVIA.	SAMARANG.	SOURABAIJA.
Gouden munt tegen	Zilveren munt	v 5 pct.	v 4 pct.	v 11½ pct.
	Recepissen	w 8 „	w 10 „	w 13 „
	Koperen munt	w 8 „	w 11 „	w 17 „
Zilveren munt tegen	Gouden munt.	w 6 „	w 5 „	w 11 „
	Recepissen	w 14 „	w 20 „	w 18 „
	Koperen munt	w 14 „	w 21 „	w 22½ „
Recepissen tegen	Gouden munt.	v 10 „	v 10 „	v 17 „
	Zilveren munt	v 15 „	v 20 „	v 23 „
	Koperen munt	v 5/12 „	pari.	w 1 „
Koperen munt tegen	Gouden munt.	v 10 „	v 15 „	v 18 „
	Zilveren munt	v 15 „	v 23 „	v 24 „
	Recepissen	v 5/12 „	pari.	v 1½ „

w winst. — *v* verlies.

— De *Javasche Courant* van den 27sten Augustus jl. behelst de volgende opgave van den stand van het *rijstgewas*, onder ultimo Julij 1853.

RESIDENTIEN EN AFDEELINGEN.	Gemiddelde prijs per pikol, ordinaire soort rijst, in Julij. 1852.	1853.	Voor den handel zijn gedurende het loopende jaar opgegeven als: Uitvoer.	Invoer.
	RECEPISSEN.		PIKOLS.	
Bantam	f 3. 55	f 3. 60	20,720	326
Batavia	5. 50	4. 70	178,996	217,005
Buitenzorg	4. 60	4. —		
Krawang	3.100	3. 90		
Preanger Regentschappen	2. 25	2. 40		
Cheribon	3. 48	2. 79	111,209	4540
Tagal	3. 46	2. 65	19,950	448
Pekalongan	4. 60	3. —		13,270
Samarang	3. 50	2. 75	66,170	12,605
Japara	3. 20	2. 58	8902	5040
Rembang	2. 87	2.110	12,793	2661
Sourabaija	[illegible]	[illegible]	[illegible]	20,664
Pasoeroean	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Bezoekie	[illegible]	3. 60	[illegible]	[illegible]
Kedirie	2. 70	2. 90	22,000	
Madioen	2. 25	2. —	11,434	9957
Sourakarta	3. 19	3. 60		
Djokjokarta	4. 20	4. —		
Patjitan	3. 425	2. 40	111	1242
Kadoe	4. 60	3. 30		
Bagelen	3. 19	2. 60		
Banjoemaas	2. 50	1. 20	880	890
Banjoewangie	2. 75	2. 90	6704	2805

Bantam. De afgeloopen oogst was minder voordeelig dan die van het voorgaande jaar.

Batavia. De meeste velden worden nu op nieuw beploegd.

Buitenzorg. Op enkele plaatsen heeft men reeds een begin gemaakt met het bewerken der sawavelden.

Krawang. Alhoewel op sommige plaatsen het gewas door den walang sangiet verwoest is, is de oogst echter over 't algemeen gunstig geweest.

Preanger Regentschappen. Over 't algemeen gunstig.

Cheribon. De bijna afgeloopen oogst was zeer gunstig.

Tagal. De oogst is over 't algemeen goed geslaagd en gunstig afgeloopen, hoezeer het gewas op enkele plaatsen door overstroomingen en ontijdige regens heeft geleden.

Pekalongan. De geoogste velden zijn goed geslaagd en het nog te veld staande gewas laat zich, met uitzondering van een klein gedeelte in de afdeeling Pekalongan, gunstig aanzien.

Samarang. Over 't algemeen zeer gunstig, met uitzondering der afdeelingen Grobogan en Demak; — in de afdeeling Samarang zijn 25 bouws door de wormen aangetast.

Japara. De oogst heeft vrij gunstige resultaten opgeleverd.

Rembang. Over 't algemeen vrij gunstig.

Sourabaija. Over 't algemeen gunstig; alleen in de afdeeling Grissee heeft het gewas door de menigvuldige regens veel geleden en is de oogst aldaar ongunstig afgeloopen.

Pasoeroeah. De oogst is over 't algemeen zeer gunstig.

Bezoekie. Zeer gunstig, behalve in het district Kraksan, alwaar de laatste regens den oogst zeer benadeeld hebben.

Kedirie. Redelijk gunstig; hoezeer een groot gedeelte van het gewas in het regentschap Berbek door den padie-worm is vernield geworden.

Madioen. Gunstig. In de afdeeling Ngawie zijn 4022 bouws uitgestorven; terwijl mede in die afdeeling en in Ponorogo 6366 bouws rijpe padie door insecten zijn aangetast, waarvan eenige bouws vernield werden.

Patjitan. De oogst was in 't algemeen gunstig.

Kadoe. Gunstig.

Bagelen. Zeer goed.

Banjoemaas. De oogst is zeer gunstig geweest.

Banjoewangie. Zeer gunstig.

Heden (28 Oct.) liep aan de werf van de heeren Gebr. Visser van stapel het schoenerschip *Gouverneur Schomerus*, gevoerd zullende worden door kapitein W. C. Kool, en hoofdzakelijk bestemd voor den handel en de vaart op de Kust van Guinea, alsmede op de West-Indische eilanden, terwijl daarna de kiel gelegd werd van een driemastschip, groot circa 400 Java-lasten, genaamd *Burgemeester Hoffman*, gevoerd zullende worden door kapitein N. A. Dijkama, en bestemd voor de groote vaart; beide voor rekening van het handelshuis van den heer H. van Rijckevorsel.
(*Nieuwe Rotterdamsche Courant.*)

Volgens de officiele opgaven was de staat der Nederlandsche rivieren, als volgt:

Datum 1853, October.	Uren.	Plaatsen of Posten.	Hoogte des waters: Aan de peilschaal.	Hoogte des waters: Onder nul of het noodpeil.	In de laatste uren.	Gewassen.	Gevallen.
			Maas.				
	v. m.		el. dm.			Duim.	
25	8	Grave	7.20	»	24	»	4
26	8	id.	7.05	»	24	»	15
			Waal.				
25	»	Hulhuizen	2.66	»	24	4	»
26	»	id.	2.63	»	24	»	3
27	»	id.	2.56	»	24	»	7
			Neder-Rhijn.				
25	»	Pannerden	2.40	»	24	4	»
26	»	id.	2.37	»	24	»	3
27	»	id.	2.32	»	24	»	5
25	»	Arnhem	1.90	»	24	2	»
26	»	id.	1.88	»	24	»	2
27	»	id.	1.82	»	24	»	6
			IJssel.				
25	»	Westervoort	2.09	»	24	2	»
26	»	id.	2.06	»	24	»	3
27	»	id.	2.02	»	24	»	4

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Het Fransche regeringsblad van gisteren deelt een berigt mede hetwelk door den Franschen consul den 25sten dezer uit Bucharest afgezonden is en aldus luidt:

» Twee Russische stoombooten en acht kanonneersloepen zijn den 23sten den Donau opgevaren en hebben zich met geweld den doortogt gebaand. Zij moesten een zeer levendig vuur doorstaan uit de kleine Turksche vesting Isactcha, op den regter oever der rivier. De luitenant-kolonel die het bevel voerde over de flotille, is gesneuveld, alsmede drie officieren en twaalf matrozen, zijnde er buitendien aan de zijde der Russen een vijftigtal gekwetsten. Evenwel is het, volgens de opgave der Russen, aan de flotille gelukt de vesting Isactcha in brand te steken."

— Een der Noord-Duitsche bladen zegt: » Volgene berigten uit St. Petersburg van den 21sten dezer, die wij met de jongste pakketboot ontvangen hebben, was men aldaar van meening dat de Turksche oorlogsverklaring alleen beantwoord was geworden met het bevel aan den vorst Gortschakoff om aan den Turkschen opperbevelhebber te verklaren dat zijn gouvernement geen reden had gevonden om de Donau-vorstendommen te ontruimen, dat hij alzoo in last had vijandelijke stappen te beantwoorden zoo als hij naar de omstandigheden oirbaar zou achten.

» Men dacht derhalve te St. Petersburg, dat het Russische leger zich vooreerst zou bepalen tot het afweren van aanvallen.

» Een eigenlijk gezegd oorlogsmanifest, bestemd voor het publiek en strekkende om het volk in te lichten omtrent eene gebeurtenis van zoo veel invloed op zijne duurste belangen, werd niet verwacht. In Rusland is het volk niet gewend aan mededeelingen van zijne regering. Werd er al een manifest uitgevaardigd, dan zou het, naar men meende, eerst dan geschieden wanneer de vijandelijkheden werkelijk en ernstig aangevangen waren of wanneer Rusland aanvallend begon te handelen."

ITALIE.

In het officiele dagblad der Sardinische regering is, volgens eene telegraphische tijding uit Turyn van den 27sten dezer, een koninklijk besluit afgekondigd, waarbij de heer Ratazzi, thans voorzitter der kamer van volksvertegenwoordigers, tot minister van justitie benoemd wordt, ter vervanging van den heer Buoncompagni, die ontslag gevraagd en bekomen heeft. De heer Ratazzi staat bekend als een man van uiterst liberale denkwijze.

De volksoploop die in de vorige week te Turyn heeft plaats gehad, om reden of onder voorwendsel van de duurte der levensmiddelen, is niet alleen in Turyn maar ook elders in het land openlijk afgekeurd. De gemeenteraad van Novara en de stedelijke besturen van Acqui en Tortona hebben adressen aan den voorzitter van den ministerraad gezonden, om leedwezen en verontwaardiging over het voorgevallene te betuigen.

— De voornaamste Engelsche dagbladen van liberale denkwijze, zich verheugende over de bevrijding van miss Cuninghame ten gevolge der tusschenkomst van den Britschen zaakgelastigde bij het Toscaansche hof, laken echter hare poging tot verbreiding van het Protestantsche geloof: zij achten zoodanige bemoeijingen weinig geschikt ter bereiking van het beoogde doel en in andere opzigten gevaarlijk. De *Times* zegt dat individuele werkzaamheid voor zulk een doel luttel vermag, en verwacht van de landverhuizing eene groote verandering wel niet in Italie maar onder het Italiaansche volk. De *Daily News* vestigt zijne hoop op eene godsdienstige gezindheid in Italie die noch Roomsch noch Protestantsch is, de Waldensen, welke thans in Piemont godsdienstige vrijheid en burgerlijke gelijkheid genietende, volgens het Engelsche blad in staat zijn op Italie eenen meer weldadigen invloed uit te oefenen.

FRANKRIJK.

Aan de Parijsche Beurs is eergisteren, Donderdag, de prijs der Fransche 3 percents staatsschuld iets gedaald, en die der $4^1/_2$ percents bijkans evenveel gerezen.

Men leest daaromtrent in een beursberigt het volgende:

» De heden morgen in den *Moniteur* bevatte mededeeling betreffende het Turksch-Russisch geschil werd door de speculanten aangemerkt als een manifest van ons gouvernement omtrent den staat der politieke aangelegenheden, maar als zoodanig werd zij verschillend uitgelegd. Het is volgens sommigen een vervolg op de vermaarde rede des Keizers te Bordeaux, eene bekrachtiging der woorden » het keizerrijk is de vrede". Volgens anderen is het, wanneer het aandachtig gelezen wordt en met het oog op de bekende omzigtigheid en achterhoudendheid van de mededeelingen des gouvernements, een voorbode van oorlog; zij wijzen vooral op de laatste helft van het volgende gedeelte van het artikel: » » De vrede is altijd voor de volken wenschelijk. Doordrongen van deze gedachte heeft de Keizer, toen hij op het punt stond den troon te beklimmen waartoe de wensch der natie hem geroepen had, de plegtige verzekering gegeven van met alle magt te zullen medewerken tot het behoud des vredes in welks zegeningen Europa zich verblijdde. Maar voor dezen vrede zou klaarblijkelijk de onmisbare voorwaarde ontbreken, indien hij niet langer gegrondvest ware op het magtsevenwigt, hetwelk noodig is voor de handhaving der regten en de veiligheid der belangen van allen.""

» Tegen het eind van den beurstijd scheen het laatste gevoelen meer en meer veld te winnen.

» Sommigen zeggen dat het manifest niet meer kon mededeelen dan het gouvernement zelf wist, en dat de Keizer blijkbaar het publiek heeft willen bekend maken met eenen staat van zaken die een vreedzamen maar ook een anderen afloop zou kunnen hebben."

Volgens een telegraphisch berigt van gisteren, was aan de Parijsche beurs de koers der Fransche effecten dalende.

BELGIE.

Bij een koninklijk besluit van den 25sten dezer is magtiging verleend tot het oprigten eener »Belgische Maatschappij voor de Transatlantische stoombootvaart", die te Antwerpen gevestigd zal zijn en eene geregelde dienst met schroefstoombooten tusschen Antwerpen en New-York zal ondernemen. Haar kapitaal is op vijf millioen francs bepaald.

Men weet dat bij eene door de Belgische kamers in hare jongste zitting aangenomen wet aan deze maatschappij een subsidie van 1200 fr. voor elke reis is toegezegd, en gedurende tien jaren een zuiver inkomen is gewaarborgd van minstens vier per cent van het bestede kapitaal.

ENGELAND.

Eergisteren, Donderdag, is, louter voor den vorm, eene zitting der beide huizen van het Britsche Parlement gehouden, waarin het tot den 29sten November aanstaande verdaagd is. Het besluit hetwelk het Parlement oproept tegen den gemelden dag, zegt niet dat het alsdan moet zamenkomen *tot afdoening van zaken*, welke uitdrukking, gelijk men weet, gebruikt pleegt te worden om aan te duiden dat er geene verdere verdaging te wachten is.

Aan de Londensche graanmarkt was gisteren, volgens een telegraphisch berigt, de tarwe vast in prijs met merkbare strekking tot verdere rijzing.

NOORD-AMERIKA.

Volgens de berigten uit New-York van den 15den dezer, is eindelijk door den President een gezant van de Vereenigde Staten bij het Fransche hof benoemd; den 19den November zou de nieuw benoemde, de heer Mason, zich naar zijnen post begeven.

Een der voornaamste New-Yorksche dagbladen, de *Herald*, voorspelt, gelijk in ons vorig nommer is gemeld, de aanstaande ontbinding van het tegenwoordige kabinet van den President der Vereenigde Staten als gevolg van het misnoegen hetwelk onder alle partijen in het land zou verwekt zijn door de slechte keuze der hooge staatsambtenaren. Eene omstandigheid welke aan deze voorspelling veel van haar gewigt beneemt, is dat de hoofdredacteur van den *Herald*, de heer Bennett, voor zich zelven vruchteloos aanzoek had gedaan om den post van gezant der Vereenigde Staten te Parijs.

Een ander New-Yorksch dagblad berigt dat het gouvernement der Unie besloten heeft geene aanvrage om uitlevering van misdadigers te doen of in te willigen, tenzij op grond eener uitdrukkelijke verdragsbepaling.

De gezant der Mexicaansche republiek te Washington verklaart in eenen door de Noord-Amerikaansche dagbladen medegedeelden brief, dat de President Santa Anna niet voornemens is den republikeinschen regeringsvorm door het keizerschap te vervangen.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 27 October: Fransche 3 pcts. rente fr. 72.45; idem $4^1/_2$ pcts. fr. 99.15.

Londen 27 October: Engel. 3 pcts. gecons. $92^3/_8$, $92^1/_2$ pct. —; Nederl. $2^1/_2$ pcts. $62^1/_2$ pct.; — idem 4 pcts. $93^1/_2$ pct.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Landsgebouwen.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 5den November 1853, des middags ten elf ure (*) zal, onder nadere goedkeuring, in bijzijn van den Ingenieur van den Waterstaat, belast met de dienst der Landsgebouwen, aan het locaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het inrigten van het Gebouw op het Plein te 's Gravenhage (zijnde het voormalig Hôtel van Z. K. H. den Prins van Oranje) tot een Rijks-Archief, mitsgaders het ontruimen van de tegenwoordige localen, waarin het Rijks-Archief is gevestigd, met het schoonmaken, inpakken en verplaatsen der Archiven ter bestemde plaatse in gemeld Gebouw, en het leveren van eenig Mobilair.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens Art. 7 van het Bestek.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland, te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in die provincie ter lezing gelegd worden.

Den 28sten en 29sten October zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Ingenieur van den Waterstaat, belast met de dienst der Landsgebouwen, den Adsistent-Bouwmeester en den Opzigter der Landsgebouwen, allen te 's Gravenhage.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

(*) Bij de vroegere plaatsing dezer advertentie was de tijd der aanbesteding abusivelijk opgegeven als *twaalf* ure.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt nader ter kennis van belanghebbenden, dat het op den vuurtoren van *Kijkduin* aangebragte *Catadioptrieke licht van den 1sten rang* des avonds van den 25sten September jl. is ontstoken.

Dit verbeterde stilstaand licht is gelegen op 52° 57′ 4″ N. Br. en 4° 43′ 30″ Lengte b/o. *Greenwich*. Het is ruim 49 ellen boven gewoon hoogwater verheven, en verlicht eenen boog des horizons van 270°, namelijk van het zuiden 30° west, door het westen, noorden en oosten, tot oost 30° zuid.

Door gedane waarnemingen, ter hoogte van het dek eens loodskotters, zijnde het oog 3 ellen boven water, is alsdan gebleken, dat het licht van *Kijkduin* in peiling N. O. $\frac{1}{2}$ N. en, ter zelfder tijd, de vuren van *Egmond* zuid peilende, in de diepte van $8\frac{1}{2}$ vadem water, uit het gezigt verloren werd, of onderging, zijnde dit een afstand van $4\frac{1}{2}$ Duitsche zeemijlen.

De waarnemingen voortzettende aan boord des loodskotters, is, op 15 ellen boven water in het tuig, het vuur van *Kijkduin*, in peiling N. O. $\frac{1}{2}$ N., en de vuren van *Egmond* van het dek in het zigt Z. O. t. O. $\frac{1}{2}$ O. in de diepte van $8\frac{1}{2}$ vadem, eerstgemeld vuur uit het gezigt verloren of ondergegaan.

Het licht van *Kijkduin* is alzoo, op de opgegevene hoogte in het tuig, 5 à $5\frac{1}{2}$ mijlen ver zigtbaar geweest. Naar gelang der luchtsgesteldheid, zal het op meerder of minder afstand zigtbaar kunnen zijn.

Met gelegenheid van goed vurenzigt, zijn een paar dagen later, met denzelfden loodskotter, de waarnemingen op de hoogte van het eiland *Texel* voortgezet.

Met het oog 8 ellen boven water, is het licht van *Kijkduin*, in peiling Z. $\frac{3}{4}$ W., uit het oog verloren, terwijl het vuur van *Vlieland* in het O. $\frac{1}{2}$ Z. goed zigtbaar was, welke kruispeiling den afstand van ruim 4 mijlen aangeeft van het vuur van *Kijkduin*. Alsteen om de O. Z. O. in den wal houdende, werd het laatstvermelde vuur, met het oog 15 ellen boven water, over de duinen van het eiland *Texel* gezien tot in de streek van Z. t. W., wanneer het achter de duinen van dat eiland verdween, loodende de diepte van 13 vadem water op geringen afstand van de *Eijerlandsche gronden*.

Het vuur van *Kijkduin* is alzoo in zijn verbeterden toestand, zelfs bij gewoon vurenzigt, allezins dienstig geworden tot het naderen der *Texelsche Zeegaten*, en het is bij al de hierin vermelde waarnemingen gebleken, dat het een zeer helderen glans blijft behouden, tot dat het geheel ondergaat, en ook eveneens schitterend boven de kimmen te voorschijn komt.

De in deze voorkomende ellemaat is de *Nederlandsche*, en de peilingen van het kompas zijn miswijzend; de miswijzing berekend op 21° 51 Noord-Westering.

's Gravenhage, den 27sten October 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 18den November aanstaande, des middags ten twaalf ure, zal door het Collegie van Regenten over het Huis van Arrest te Breda, in dat gestigt worden overgegaan tot het openbaar *Aanbesteden van het Onderhoud der Gevangenen*, gedurende *de eerste zes maanden* van het jaar 1800 vier en vijftig.

De Voorwaarden van Aanbesteding liggen ter lezing in de Koffijhuizen: de Beurs van Breda, het Gouden Kruis, het Hof van Holland en het Logement de Zwaan.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

OPENBARE AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam zullen op Maandag den 7den November 1853, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize aldaar Aanbesteden:

het maken van eene IJzeren Horizontaal-draaijende Brug, over den Coolschen Singel, tegenover den Schouwburg en de Raamstraat.

Alles nader omschreven in het Bestek en de Voorwaarden, dat van heden af, op de gewone dagen en uren, ter lezing ligt op de Plaatselijke Secretarie en het Stads-Timmerhuis te Rotterdam, en ook voor den prijs van 20 cents verkrijgbaar is bij de Wed. P. van Waesberge en Zoon, Boekdrukkers, in den Houttuin, Wijk 11, n°. 194.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen aan gemeld Timmerhuis.

De Aanwijzing in loco zal plaats hebben op Vrijdag den 4den November 1853, des voormiddags ten 11 ure.

*** De Heeren HOPE & C°. zich gedragende aan hun berigt van 3 Augustus jl., brengen ter kennis van de Houders van *Schuldbekentenissen der beide Leeningen* ten laste van de *Bank der Vereenigde Staten van Amerika*, dat tot heden geene verdere *uitdeelingen* in Amerika hebben plaats gehad, en dat al de overgenomene en in dat berigt vermelde Fondsen nog niet verkocht hebben kunnen worden; dat zij intusschen de reeds ingekomene gelden aan de Houders der voormelde *Schuldbekentenissen* op rekening wenschten uit te betalen en wel,

aan de houders van Schuldbekentenissen der Eerste Leening (18 Januarij 1840) *Negentien Gulden*,

en aan die der Tweede Leening (3 Julij 1840) *Tien Gulden*, op iedere Schuldbekentenis;

welke Uitdeelingen, van Maandag den 31sten October 1853 af, dagelijks ten Kantore van de *Associatie-Cassa* kunnen worden ontvangen, tegen inlevering der *Bewijzen van Aanspraak*, die bij de Obligatien zijn gevoegd en waarop dezelve zullen worden afgestempeld; wordende de houders verzocht bij de inlevering, als gewoonlijk, eene nummerlijst naar volgorde te voegen.

De Uitdeelingen op de Bewijzen van Achterstallige Rente zullen op de gewone wijze, in December aanstaande, geschieden.

Amsterdam, den 28sten October 1853.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, 29 October 1853, $\frac{1}{4}$ voor 4 ure.

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
NEDERLAND. Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$	$60\frac{5}{16}$	$60\frac{1}{2}$	$60\frac{1}{2}$	$60\frac{1}{4}$
Dito dito	3	$72\frac{1}{2}$	$72\frac{5}{8}$	—	$72\frac{1}{8}$
Dito dito	4	$91\frac{3}{8}$	$91\frac{5}{8}$	$91\frac{5}{8}$	$91\frac{1}{4}$
Amortisatie	$3\frac{1}{2}$	—	—	—	$90\frac{1}{4}$
Aand. Handel.-maats.	$4\frac{1}{2}$	—	—	—	122
O. I. Leening 1844	4	—	—	—	$91\frac{1}{8}$
Aand. Arnh. Spoorweg.	$4\frac{1}{2}$	—	—	—	—
Dito Holl. dito.		—	—	—	—
BELGIE. Certificaten	$2\frac{1}{2}$	—	—	—	—
Dito *Rothschild*		—	—	—	$49\frac{1}{2}$
FRANKRIJK. Certificaten	3	—	—	—	—
RUSLAND. Bij *Hope en C.*	5	$103\frac{1}{2}$	104	104	$103\frac{1}{2}$
Dito A°. 1828-1829		$103\frac{3}{8}$	—	—	$102\frac{1}{2}$
Inschr. op 't Grootboek	6	—	—	—	—
Dito Certificaten		—	—	—	$69\frac{1}{2}$
Cert. dito Hamb. Admin.	5	—	—	—	—
Negot. 1831 en 1833	5	—	—	—	$92\frac{3}{4}$
Negot. 1840	4	—	—	—	$87\frac{1}{8}$
Dito *Stieglitz*	4	$86\frac{5}{8}$	—	—	$86\frac{1}{2}$
RUSLAND. Neg. *Stiegl.* Nieuwe	4	—	—	—	$86\frac{1}{8}$
Nieuwe Engelsche	$4\frac{1}{2}$	—	—	—	94
SPANJE. Nieuwe 3 pcts. thans	1	$21\frac{1}{8}$	$21\frac{3}{16}$	—	$20\frac{15}{16}$
Nieuwe	3	44	—	—	—
Binnenlandsche	3	40	$40\frac{1}{16}$	—	$39\frac{13}{16}$
Cert. Coup. Sp. Com.		5	$5\frac{1}{4}$	—	$5\frac{1}{16}$
Amortisabele Schuld		$4\frac{11}{16}$	$4\frac{3}{4}$	—	$4\frac{11}{16}$
PORTUGAL. Londen, Nieuwe	3	36	$36\frac{3}{8}$	$36\frac{3}{8}$	$35\frac{7}{8}$
Dito Uitgestelde		—	—	—	—
OOSTENRIJK. Bank	5	—	—	—	—
Dito	4	—	—	—	—
Metal. 1816-1852	5	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{5}{8}$	—	$77\frac{7}{8}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$38\frac{1}{2}$	$38\frac{3}{4}$	—	$38\frac{1}{2}$
Dito 1851-1852	$2\frac{1}{2}$	$38\frac{1}{2}$	$38\frac{3}{4}$	—	$38\frac{1}{2}$
Dito 1849	5	$88\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{4}$
Dito Lett. B.	5	$88\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{4}$
Aand. *f* 500 bij *Rothschild*		—	—	—	—
Dito - 250 dito 1839		—	—	—	—
NAPELS. Certific. bij *L.* en *B.*	5	—	—	—	—
POLEN. Obligatien	4	$82\frac{1}{4}$	—	—	—
Aandeelen 1835		—	—	—	—
SARDINIE. Te Londen	5	—	—	—	—
DENEMARKEN. Dito	5	—	—	—	—
PERU. Dito	$4\frac{1}{2}$	$69\frac{1}{4}$	—	—	$69\frac{1}{2}$
GRIEKENLAND. Dito	5	—	—	—	—
PHILADELPHIA. Bij *Hope en C.*	5	—	—	—	—
Te Londen	6	—	—	—	—
Bank, origin.		4	—	—	—
LOUISIANA. Te Londen	5	—	—	—	—
BRAZILIE. Te Londen 1824	5	—	—	—	—
Dito 1843	5	—	—	—	—
GRENADA. Dito à L. st. 100	$2\frac{1}{4}$	$18\frac{7}{8}$	—	—	$18\frac{7}{8}$
Dito Uitg.		$7\frac{1}{2}$	$7\frac{5}{8}$	—	$7\frac{1}{2}$
ECUADOR		—	—	—	[illegible]
MEXICO. Te Londen L. st. 100	3	$23\frac{3}{8}$	$23\frac{1}{2}$	—	[illegible]
Dito Onbepaalde	3	$23\frac{5}{16}$	$23\frac{3}{4}$	—	[illegible]
VENEZUELA. Te Londen	$3\frac{3}{4}$	—	—	—	—
Dito Uitg.	1	—	—	—	—

WISSELKOERSEN.

Parijs	2/m. do.	g. $55\frac{15}{16}$	p. —
Idem	kort. »	—	$56\frac{5}{16}$
Bordeaux	2/m. »	$55\frac{1}{4}$	—
Idem	15/d. »	$55\frac{5}{8}$	—
Madrid	3/m. »	243	—
Cadix	» »	243	—
Sevilla	» »	240	—
Bilbao	» »	241	—
Lissabon	» »	$41\frac{1}{4}$	—
Porto	3/m. do.	g. $41\frac{1}{4}$	p. —
Genua	2/m. »	46	—
Livorno	» »	39	—
Napels	» »	$81\frac{1}{2}$	—
Weenen	6/w. »	$30\frac{1}{2}$	—
Augsburg	» »	$35\frac{3}{8}$	—
Frankfort a/M.	» »	$98\frac{1}{2}$	—
St. Petersburg	2/m. »	1,85	—
Rotterdam kort per *f* 100		$\frac{1}{8}$	—

Londen	kort.	*f* 11.72$\frac{1}{2}$	à —
Idem	2/m.	11.60	à —
Hamburg	kort. St.	$35\frac{11}{16}$	à —
Idem	2/m. »	$35\frac{1}{4}$	à —

KOERS VAN HET GELD.

Belening 3 à — — Disconto $2\frac{1}{2}$ à —

Prolongatie 3 à —

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.